

Børnehusets navn: Børnehuset Lynghøjen i Daginstitutionen Sejs - Laven

Mødedeltagere: Daglig leder, 2 medarbejdere, konsulenter.

Fysiske rum som lægger op til interaktioner

Iagttagelser (resume):

- **Medarbejder:**

Medarbejder har både lavet pædagogiske observationer i børnehaven og vuggestue. Medarbejder har optaget film af interaktioner og forskellige situationer. Medarbejder har lavet plancher om forskellige science og motoriske tilgange og aktiviteter i huset.

- **Konsulent:**

Det er tydeligt, at det er en 'gammel have med mange gamle træer, buske og et meget kuperet terræn. Ud fra de pædagogiske kvalitetsparametrene er alle 4 zoner til stede på legepladsen. 1) Fysisk udfoldelse: cykelbane, fodboldbane, klatrestativer, motorikredskaber, kolbøttestænger, m.m. Der er flere skrænter på grunden, som bærer præg af at være brugt ofte af børnene. 2) Børn & voksne: Der er mange borde/bænke hvor børn og voksne kan lave pædagogiske aktiviteter sammen. Der er en bålplads og overdækkede zoner (flere er på vej). 3) Legezoner for børn: Dette synes at være gældende for hele udearealet. Derudover er der flere sandkasser og små legehuse. 4) Stillezoner: Der er mange træer og buske på grunden, hvor man kan trække sig tilbage og lege for sig selv eller i mindre grupper. De mange legehuse og borde/bænke kan ligeledes bruges til mere stille aktiviteter.

Samtale/analyse:

Der arbejdes på at skabe flere overdækkede områder på legepladsen, hvor børn og voksne kan sidde, fordi der er behov for at være mere udenfor. Tiltaget bygger på erfaringer gjort i løbet af Corona-tiden.

Leder og ansatte har observeret at det ikke kun er legetøj, der er nødvendigt for at skabe inspirerende legemiljøer. Der er intentioner om, at ansatte og leder bliver ved med at give børnene nye muligheder ift. de pædagogiske lege- og læringsmiljøer ud fra de materialer, der er tilgængelige. "Vi skal blive ved med som voksne at være tydelige og skabe aktiviteter, som børnene bliver draget af. De voksne er generelt gode til at bruge de mange kroge sammen med børnene. Vi er blevet bedre til at følge børnenes initiativ/spor".

Har det været en udfordring at være mere udenfor? "Måske i vuggestuen fordi børnene hurtigere bliver koldere og mindre motiveret for at være udenfor. Vi glæder os til at der kommer et nyt halvtag, så vi får flere muligheder for at være ude med vuggestuebørnene på en regnvejrsdag.

"Vi oplever, at det er overskueligt for børn og forældre, når de bliver afleveret. De er hurtige til at komme i gang med en leg/aktivitet".

”Det at være udenfor gør også, at vi som voksne får et skærpet blik for, hvilke muligheder eller ting vi kan finde i naturen”.

”Vi ser en anden fordybelse på legepladsen sammenlignet med før Corona tiden. Grundet de færre skift i løbet af dagen skaber det mere fordybelse i legen, børnene er tætte på legemiljøer - også når de spiser og de kan på denne måde fortsætte/fastholde legen efter spisesituationen. Det betyder, at der er et andet flow i børnenes leg”.

Tilsynets anbefalinger:

- At der fortsat er opmærksomhed på, hvordan de fysiske rum inviterer til leg.
- At de voksne bliver ved med at følge børnene spor og de muligheder, der ligger i udemiljøerne og de ’naturlige’ legeredskaber, som findes i husets udemiljøer.

Lederens refleksioner:

Siden genåbningen i april 2020 har børn og personale været ude. Der er etableret små lege- og læringsmiljøer for børnene, så børnene har en oplevelse af, at uderummet er et godt lege- og læringsrum.

Personalet har arbejdet mere fokuseret med at skabe lege- og læringsmiljøer i udemiljøet. Der skabes lege- og læringsmiljøer på legepladsen, i lokalområdet og i begrænset omfang inde på stuerne. Der arbejdes pædagogisk med mindre børnegrupper og børnene fordeles i lege og aktiviteter, med udgangspunkt i barnet og hvor det pædagogiske personale kan se, de skal understøtte og stimulere barnets nærmeste udviklingszone.

Organiseringen af hverdagen har ændret sig og der er en bedre sammenhæng gennem hele dagen. Lege og aktiviteter sker mere i forlængelse af hinanden. Der er stadig en struktur for dagen og hverdagsrutiner, men der er en oplevelse af, at der ikke er de samme afbrydelser af børnenes lege.

De pædagogiske observationer viser, at personalet er bevidste om, at de er rollemodeller, går foran, er engageret og skaber lege- og læringsmiljøer, som giver mening for børnene. Derfor er det vigtigt både at inddrage børnenes perspektiver, men også have fokus på hvordan legen eller aktiviteten kan udvikle sig.

Børn bruger deres kroppe til at øve sig og få erfaringer med den omverden de er i, og de har brug for uderummet, som giver dem andre bevægelsesmuligheder og stimulerer sanserne på en anden måde. Der har personalet en opgave i at følge dem, positionere sig og tage udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.

Lederens handlinger:

Vi arbejder med lege- og læringsmiljøer i det fysiske rum på følgende måde:

- Forsat fokus på hvad der er tilgængelig af materialer og legetøj samt variationen
- Forsat fokus på at lave lege- og læringsmiljøer på legepladsen og i lokal området
- Opmærksom på hvordan det fysiske rum inviterer til leg og læring

At personalet bliver ved med at følge børnenes spor og de muligheder, der ligger i udemiljøerne og de ’naturlige’ legeredskaber

Medarbejderne som responsive og sensitive

Iagttagelser (resume):

- Medarbejder:

Medarbejderen viser film fra vuggestuen; en morgenstund hvor børn er i gang med leg, og hvor den voksne interagerer med børnene. Den voksne er opmærksom på børnenes initiativer i legene og stiller opfordrende spørgsmål til børnene. Børnene inddrager en krokodille i legen, som skal undersøges. Den voksne gentager, hvad børnene siger og støtter børnene i det de siger. Legen fortsætter, og børnenes ben og arme skal også undersøges. Ved siden af denne interaktion opstår uenighed blandt to andre børn ift. noget legetøj. Den voksne bemærker dette samtidig og får guidet og løst uenigheden.

Film 2 vises og handler om en rytmik/sang aktivitet i vuggestuen. Børnene kommer med forslag til hvilke sanglege, der skal synges.

- Konsulent:

Det er tydeligt, at de voksne positionerer sig på legepladsen; at de har placeret sig strategisk på legepladsen. Der er få afbrydelser i legeaktiviteter. Børnene er der, hvor de voksne er på legepladsen. Dette er med til at skabe fælles vedvarende opmærksomhed omkring de aktiviteter, der er på legepladsen. Der er mange børn, der er gode til at lege. Der synes også at være opmærksomhed på de børn, der lege alene eller som er lidt i periferien af legefællesskabet. Fx blev der observeret et barn, som var alene. Barnet blev kontaktet af en voksen, som inviterede barnet med i en aktivitet om edderkoppespind.

Samtale/analyse:

Leder bemærker tilfreds, at Tønnesvangs vitalliseringsmodel, som der er arbejdet med i huset, skinner igennem eksemplet – 'se mig som den jeg er - vis mig hvad jeg kan blive' – at den voksne kobler sig på det enkelte barn, og det barnet bidrager med.

Film 2 viser, at børnene er engageret igennem hele filmen. Filmen viser udover fælles vedvarende opmærksomhed også, at den voksne viser sensitivitet og responsivitet, fx da børnene har lyst til at rasle med rasleæggene inden sangen startes.

"Vi har været meget gruppeopdelt, hvilket er med til at voksne er positioneret, og børnene ved, hvilke voksne/grupper de hører til".

Der er en rigtig god stemning på legepladsen. Der er meget fordybelse på legepladsen.

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere fortsætter den gode praksis med at positionere sig på legepladsen som mulighed for at være sensitive og responsive.
- At leder og medarbejdere fortsætte organiseringen i mindre børnegrupper for at kunne agere sensitivt og responsivt.

Lederens refleksioner:

Der er en tydelige ramme for, hvad der skal foregå og der er genkendelighed i det børnene skal foretage sig. Personalet er nærværende og indlevende i det børnene fortager sig. Følge

børnenes interesser og personalet har sammen med børnene en vedvarende opmærksomhed på det de er optaget af og ud fra det stimulere børnenes nærmeste udviklingszone.

Der bliver i høj grad arbejdet ud fra Tønnesvang:

Se mig som jeg er, hvor barnet føler sig set og hørt, og hvor personalet viser barnet, at jeg er lydhør og tilgængelig. Der er dialog og der svares på det børnene spørger om.

Lad mig høre til ligesom dig, hvor barnet er en del af fællesskabet og bidrager til det på bedste vis og hvor andre inviteres ind.

Vis hvem jeg kan blive, at barnet oplever, at det vi laver giver mening og det bliver inspireret til engagement.

Giv mig passende udfordringer, har fokus på at barnet bliver passende udfordret, så barnet får lyst til at lære og udvikle sig. Opnå succes med det de laver, og barnet føler det kan mestre det. Der er en tydelig ramme for, hvad der skal ske, men hvad de oplever er forskelligt.

Lederens handlinger:

Vi arbejder med responsive og sensitive opmærksomhed på følgende måde:

- Vi fortsætter med organiseringen i mindre børnegrupper for at kunne agere sensitivt og responsivt
- Forsætte med at være opmærksom på samspillet mellem barn og voksen
- Vedvarende fokus på børne og voksen initierede lege
- Opmærksomhed på sammenhængen mellem børnenes perspektiver og personalets pædagogiske målsætninger
- Tid og ro til at lave stop og fordybe sig
- Vi arbejder med genkendelighed og gentagelser
- Følger børnenes perspektiver og ideer

Forsætte med at de voksne positionerer sig i forhold til børnene og de aktiviteter børnene har gang i og med få afbrydelser

Samvær med vedvarende fælles opmærksomhed

Iagttagelser (resume):

- Medarbejder:

Viser plancher om 'naturpatruljen', der har været en pædagogisk aktivitet - vuggestuegrupper er på tur. Miljøer på deres vej inddrages, hvor voksne og børn skaber fælles opmærksomhed omkring de ting, som de finder og møder; pinde, snegle, ænder og troldens hule. De når frem til 'deres sted'. De spiser, de går på opdagelser, finder edderkopper. Der snakkes om de ting, der findes.

Medarbejder viser plancher om science tema "Ting der kan trille": Sten, træstammer, biler, raslæg, bolde. Ting der skal trille på forskellige områder fx gennem rør. Hvad triller længst? Ting undersøges, børn og voksne stiller spørgsmål, og der observeres. Børn og voksne kommer med forklaringer på observationer.

Film om spisesituation vises. Filmen viser, hvordan der bliver portionsanrettet (et produkt af Corona og Sundhedsstyrelsens retningslinjer).

- **Konsulent:**

Har observeret fælles vedvarende opmærksomhed mellem børn og voksne flere steder på legepladsen.

Samtale/analyse:

Der er også mange børn, som selv er gode til at skabe fælles vedvarende opmærksomhed.

Der bliver drøftet, hvordan medarbejderes aftaler omkring positionering kan være med til at undgå afbrydelser i den fælles opmærksomhed mellem børn og voksne. Det er de voksne, der skal være struktur på - så kan børnene være mere frie i valg af aktiviteter.

De voksne er tilknyttet bestemte grupper af børn og zoner på legepladsen. Man bytter side af legepladsen over middag. Dvs. børn og voksne ved, hvor de skal være. Der skal tilbydes lege- og læringsmiljøer hele dagen. Huset har før corona været i proces omkring, hvordan medarbejdere kunne udnytte hele legepladsen. Processen trak lidt ud, men corona gjorde, at børnehuset blev presset til at strukturere legepladsen og udnyttelse af legemiljøer hele dagen. Dette tænkes også sammen med, når der er grupper, der tager ud af huset.

Små grupper og små rum er vigtige for, at medarbejdere kan skabe overskuelighed og fælles opmærksomhed med børnene. I afleveringssituationen har medarbejdere oplevet, at jo mindre forældrene er inde på stuerne desto mindre forstyrrelse i det pædagogiske lege- og læringsmiljø. Derfor har leder og medarbejdere også, som et produkt af corona epidemi og retningslinjer, lavet et modtagerrum i vuggestuen til børn og forældre.

Er det udfordrende at være så meget ude i naturen? *"Ja vi har da som voksne også rykket os. Det har der heller ikke været alle, der har været lige trygge ved fx edderkopper."*

Film om spisesituation:

Den voksen har fokus på, hvordan hun kan guide et barn ift. ikke at spilde – hjælpe med at skabe opmærksomhed. Pigen bliver støttet af en dreng, der også kan fortælle, hvordan man skal gøre; man skal holde hovedet ind over tallerken.

Børn er selvhjulpne ift. at rydde af.

Hvad skal vi holde fast i eller gå tilbage til jf. coronatiden ift. rutinerne? *"Vi vil gerne kunne skabe situationer, hvor de kan være mere selvhjulpne fx selv at smøre mad"*. Udover spisesituationen har der ikke været så store ændringer.

Fælles opmærksomhed ift. overgangssituationer/aktiviteter. Praksis i dag er, at der sidder en voksen i garderoben eller ved toilettet, som hjælper børn eller skaber overgangsaktivitet (sang, historier etc.). Det er en fast rutine. *"Vi synes at have godt fat i hverdagsrutinerne – de rydder selv af fx Vi har inddelt os ved bordene, så det også er nemt at støtte børnene i rutinerne"*.

Kan børn bedre navigere i legemiljøerne, når der ikke er så mange valgmuligheder?

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere og leder fortsætter den gode udnyttelse af legemiljøerne udenfor for at skabe fælles vedvarende opmærksomhed.
- At medarbejdere og leder fortsætter med at organisere udemiljøer ift. de voksne og mindre børnegrupper.

Lederens refleksioner:

Personalet er optaget af at skabe gode lege- og læringsmiljøer som tilgodeser de forskellige børnegrupper, de er gode til at tage udgangspunkt i det som børnene er optaget af og hvordan de kan udvikle både legen og læringen.

I de forskellige situationer, det kan være i leg, aktivitet eller de daglige rutiner, er der et læringsrum, som personalet udnytter til at understøtte barnet i dets udvikling, læring og trivsel og dannelse.

Sproget spiller en stor rolle i at samtale om det de er i gang med, her bruger personalet sproget til at understøtte legen eller aktiviteten ved at forklare rammen, gentage, stille spørgsmål og udfordre så der sker en udvikling.

Lederens handlinger:

Vi arbejder med vedvarende opmærksomhed på følgende måde:

- At medarbejdere og leder fortsætter med at organisere udemiljøer ift. de voksne og mindre børnegrupper
- At medarbejdere og leder fortsætter den gode udnyttelse af legemiljøerne udenfor for at skabe fælles vedvarende opmærksomhed
- Forsætte med at arbejde med den fælles vedvarende opmærksomhed over hele dagen – så de får en oplevelse af sammenhæng, flow
- Bruge faglige fællesskaber til at reflektere og sparre på hvordan der holdes fokus på den vedvarende opmærksomhed i det pædagogiske arbejde med børnegruppen.
- Fastholde de voksne engagement

Fysiske rum som inviterer til leg

Børneperspektiv (resume):

”Hvor er det bedst at lege i hele børnehaven” – en kunstudstilling med børnenes malerier.

De gode legesteder må både være indenfor og udenfor. Malerier er suppleret med en tekst (interview), hvor børnene forklarer deres holdning bag maleriet.

Samtale/analyse:

Ud af de fire malerier er der kun ét, der viser et sted indenfor: Sandkasse, klatrestativ, gynger og plastklodser (indenfor).

”Det er tydeligt, når vi taler med børnene, at der er mange, der er glade for sandkasserne”.

Ud af de fire malerier er der to ’stille lege’ og som er italesat af drenge.

Der er 2 rollelege og 1-2 højspændte legemiljøer samt et konstruktionslegemiljø (indenfor). De første tilbydes i ved udstrækning, fordi børn og voksne primært er udenfor meget af dagen. Konstruktionslegemiljøer: *Hvordan kan vi skabe konstruktionslegemiljøer udenfor, så børn der er motiveret for disse miljøer også for tilbudt dette i løbet af dagen?*

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere og leder går på opdagelse i, hvordan de kan udvikle konstruktionslegemiljøer udenfor f.eks. med inddragelse af redskaber fra naturen eller med mere kendt konstruktionslegetøj.
- At metoden med børns malerier afprøves på en hel børnegruppe.

Lederens refleksioner:

Børneperspektiver....

Under måltidet, har den voksne kontakt og ser det enkelte barn og italesætter det der gøres. Der samtales interesseret med børnene. Den voksne inviterer ind til at deltage og vi er sammen om måltidet.

Aktiviteterne foregår med mindre børnegrupper og der er taget udgangspunkt i børnene. Børnene er engageret i det de bliver præsenteret for og kan være med på deres præmisser - alle kan være med. Der er meget snak om begreber og undren over eksperimenterne. Det er børnene som eksperimenterer. Personalet har lavet en ramme og det er tydeligt for børnene, hvad der skal ske hvor.

Generelt for personalet i Lynghøjen er der bevidsthed om, hvad der pædagogisk igangsættes - oplevelsen er, at der er blevet en anden bevidsthed om hvordan personalet pædagogisk arbejder og der er flere pædagogfaglige begrundelser. Personalet arbejder med læreplanstemaer og der er en tydelig bevidsthed omkring, hvad der er i spil og hvilke temaer der er i fokus.

Vi arbejder med børneperspektivet på forskellig vis og inddrager den metode, der giver mening i forhold til legen eller aktiviteten og børnegruppen

Lederens handlinger:

Vi arbejder med børneperspektivet på følgende måde:

- Vi går på opdagelse i, hvordan vi kan udvikle konstruktionslegemiljøer udenfor f.eks. med inddragelse af redskaber fra naturen eller med mere kendt konstruktionslegetøj
- Metoden med børns malerier afprøves på en hel børnegruppe
- Forsætte med at anvende forskellige metoder til indsamling af data på børnenes perspektiver, alt afhængig af hvad der er i fokus og hvad der skal undersøges.
- Vedvarende fokus på at organisere evalueringsarbejdet